

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

vers. 38.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

QVÆSTIO I.

An non aliud signum quam Iona Prophetæ datum?

§. 1. Generatio *μοιχαλῖς* adultera vocatur, ut Isa. 57. 3. Vocantur adulteri qui à Deo deficiunt, iidem etiam dicuntur filii alienæ: *בְּנֵי נָכָר* *beni nachar*. Et si enim filii Abrahæ, & hæredes ex fœdere censebantur, quia tamen degeneres, in fide Abrahæ non steterunt, quasi illegitimi hæreditatis excusandæ iure priuantur. Beza adulterinam vocat, patetque degeneres esse, & spurios, non adulteros. Equidem non negari vtrumque de illis dici verissime. Verum *μοιχαλῖς* idem quod *μοιχὰς* adultera. & Syrus *מְזַנְנִים* *mezzenim* adulterat, sic & Chald. Prou. 30. adulteram significat.

Cur adulter
ra natio.

§. 2. Plura in posterum signa fecit: Verum non dabitur signum, de cælo, quæle ipsi pocebant. Marci 8. 11. Et exierunt Pharisei, & cœperunt conquirere eum eo, quærentes ab illo signum de cælo, tentantes eum: & Luc. 11. 16. Et alii tentantes, signum de cælo quærebant ab eo. Ceterum igitur genus signi petebant, quod ipse negabat. Nam tonitrua, & fulgura, & pluvias facilius tam calumniari poterant, quam sanitates & curationes.

Signum de
cælo petunt.

§. 3. Promittitur quidem signum Ionæ, sed comparatio in eo fit, quod Ionas & filius hominis tribus diebus futuri sint hic in corde terræ, ille in ventre ceti, quod non est de cælo signum. Duæ responsiones dari possunt. Nam negari omnino signum de cælo: dicere possumus, & dari signum de terra, vel sane etiam in Christi passione, sepulturaque signa de cælo data esse; Nam sol obscuratus est, tenebræ factæ sunt, angelus lapidem remouit cælo veniens.

Quidam interpretantur, non dandum signum ad iniquam eorum postulationem. Sed Christi benignitate, superbe enim & impetiose, quasi debitum signum poscunt. *Volumus à te signum videre*, Ionas ipse signum fuit, & Niniuitis historiam casus sui retulit.

VERSUS 48.

Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus, & tribus noctibus: sic erit filius hominis in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus.

QVÆSTIO I.

An filius hominis tribus diebus & tribus noctibus fuerit in corde terræ?

§. 1. Cor terræ non esse sepulchrum: Id enim in petra excisum in superficie terræ constitit, multi sentiunt. sed potius infernum, ubi lymbus patrum constitutus est, ille enim prope inferos fuit, hoc est centrum terræ. Multi tamen sepulchrum fuisse putant.

§. 2. Ad passionis expositionem proprie pertinet. Quia tamen difficultas hic mouetur, solui etiam debet. Constat sane non tres integros dies aut noctes *valis* etiam fuisse in sepulchro, & consequenter nec animam in noctem cœlymbo. Post nonam sepultus est feria sexta, die Dominico mane resurrexit. Per synecdochen itaque tres dies nominantur, quia aliqua parte dierum in sepulchro fuit; postrema parte feriæ sextæ integro die Sabati, initio diei Dominicæ. Ea quidem ratione de diebus res facili explicatu est. De tribus noctibus maior est difficultas. Nulla enim nox alia inueniri potest, quam ea quæ intercedit inter diem feriæ sextæ & sabatum,

Y

batum,

portalia, non igitur ex illis iustificaberis, vel re ipsa vel iudicis sententia.

§. 1. Aliud etiam effugium Calvinus inuenit. Iustificari nos ait ex dictis; quia purus sermo nos absoluit ne deprehendatur in lingua nostra improbi.

Non est obscura de prauo scriptoræ, qua tamen sua hæretes Calvinus torquet. Non enim purus sermo nos tantum absoluit, ne deprehendatur lingua improbi, sed etiam silentium; sermo igitur purus absolutionem meretur, non modo amolitione sermonis mali, sed etiam aliquo suo bono, ex quo iustificamur. Deinde quis sermo purus adeo esse potest, ut absoluat nos ne lingua deprehendatur improbi, cum ex hæreticis blasphemis Calvinianorum, omnis sermo purissimus, purissime prolatus millies millies ignem mereretur æternum; pugnat igitur secum & segetes suas exurit hæresarcha, alter hac de re alii sentiunt. Chytreus, bona verba & salutaria dicentem præmiis ordinandam profitetur.

§. 2. Quod vero Musculus in locis communibus de iustificatione verba non reddere sed declarare iustum, vel iniustum, falsum est. Nam verba iusta, plena salutis loquentem iustum, amplius iustificanc. Verba blasphemica non declarant modo, sed omnino reddunt iniustum, adeo ut nec ipsos Phariseos tam delite improbos fuisse putem, ut calumniis reddi homines iniustos negarent.

VERSUS 38.

Tunc responderunt ei quidam de scribis & Phariseis, dicentes: magister, volumus à te signum videre.

QVÆSTIO I.

Cur signum querunt?

§. 1. Impudens & maligna signi postulatio fuit. Quasi hæcenus nulla edi disseet. Itaque omnia vetera in dubium vocant. Nouum aliquid, quale fuit Moyses, Samuelis, Helix exposcant. *ἑλεγον* volumus Beza verum velimus; causam addit, quod volumus, nimis imperiose dictum videtur. Magna illi cura est, ne superbissimi hominum imperiose egisse videantur, adeo ut eā causa Spiritum sanctum corrigendum putet.

§. 2. Melanchthon signum certitudinis de salute eos quærisse putat. Signum, inquit, quærimus, qui certi esse volumus de salute nostra, ut solet tentatio prædestinationis, ut sicut vulgari etiam omnium affectus quod est blasphemica.

Omnia scilicet certitudinem illis sonant mirum ni Calviniani fuerint. Non petiisse signum certitudinis de sua salute ex eo constat, quia tentantes quartunt. Deinde signum quærant, non quo testetur eos iustos, fideles, electos esse, sed qua probet se Messiam esse. Nam id ex textu constat, à Christo signum electionis quomodo peterent, qui eum enim ut veneficum perdere capiebant, qui non ignorabant se ab eo pro improbitatis haberi? Qui Dei ignatum, legi inimicum esse putarunt? Deinde quale signum prædestinationis vnum omnibus, an singula singulis?

VERSUS 39.

Qui respondens ait illis, Generatio mala & adultera signum querit: & signum non dabitur ei, nisi signum Iona Prophetæ.

Adami Conzen in Euang. Tom. I.